Podle § 344 obč. zák. patří k držitelovým právům také právo hájiti se ve své držbě a zahnati násilí přiměřeným násilím v případě, že by soudcovská pomoc přišla pozdě.

V souzeném případě použili oba obžalovaní vyhrůžek újmou na těle a obžalovaný Josef A. vytrhl lať, bránící jízdě. Šlo-li jim o ochranu držby (práva jízdy přes pozemek), je souhlasiti se zmateční stížností, že šlo o případ, kde by soudní pomoc přišla pozdě a kde přiměřeným násilím jednak byla odstraněna překážka, která záležela v tom, že byla jízda přes pozemek znemožňována položením závory, a jednak bylo působeno na toho, kdo držbu rušil, aby jim podle jejich přesvědčení nebránil v další jízdě. Je proto zmatek podle § 281, č. 9, písm. a) tr. ř. důvodně uplatňován.

Napadený rozsudek opřel svůj výrok ve směru nahoře uvedeném o zprávu četnictva a o smír ve věci C 64/38 okresního soudu v N. Zmateční stížnost v tomto směru vytýká, že řízení zůstalo neúplné (§ 281, č. 4 tr. ř.), ježto nalézací soud nevyhověl návrhům obhajoby, které směřovaly k tomu, aby bylo dokázáno, že obžalovaní jeli přes pozemek v místech, kde jezditi směli. Není vyloučeno, že by nalézací soud došel k jinému závěru o uvedené skutečnosti, kdyby byl provedl navržené důkazy (§ 281, posl. odst. tr. ř.).

Není tudíž dosud způsobem formálně bezvadným vyřešena otázka, zda oba obžalovaní jednali při výkonu (třeba jen domnělého) práva jezditi přes pozemek. Bylo proto vyhověno odůvodněné zmateční stížnosti.

Čís. 6411.

K § 183 tr. z.

Výhrada vlastnictví k prodané věci do zaplacení trhové ceny nezaniká ani cesí pohledávky na zaplacení trhové ceny, ani zažalováním této pohledávky.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1939, Zm I 465/39.)

Podle zjištění nalézacího soudu koupil obžalovaný v březnu 1937 od Jana P. potravinářský obchod za 40.000 K, zaplatil hotově 20.000 K a zbytek se zavázal spláceti v měsíčních splátkách po 2.000 K do konce května 1938. Při tom si Jan P. výslovně vyhradil vlastnické právo k inventáři prodaného obchodu až do úplného zaplacení zbytku trhové ceny.

Obžalovaný zbytek nezaplatil a v březnu 1938 prodal část inventáře. Strţených peněz použil k zaplacení jiných dluhů.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle § 183 tr. z.

Z důvodů:

Stěžovatel namítá s hlediska důvodu zmatečnosti podle § 281, č. 9, písm. a) tr. ř.), že se Jan P. mlčky vzdal výhrady práva vlastnického tím, že bylo na obžalovaném civilním sporem vymáháno jen peněžité plnění. Ježto napadený rozsudek činí v odůvodnění zmínku o civilním řízení, týkajícím se pohledávky Jana P. proti obžalovanému v částce 20.000 K a obsah spisů o tomto řízení byl u hlavního přelíčení konstatován, je zřejmo, že nalézací soud po skutkové stránce předpokládá, že na obžalovaném byla civilním sporem vymáhána pohledávka 20.000 K, a to jen její peněžité plnění. Leč ani za tohoto předpokladu není hořejší námitka důvodná.

Výhrada vlastnictví k prodané věci až do zaplacení kupní ceny znamená, že odevzdání věci nemá v zápětí převod vlastnictví, jenž je podle vůle stran podmíněn a závislý na zaplacení kupní ceny. Prodateli přísluší až do zaplacení kupní ceny dvojí nárok, jednak nárok na zaplacení kupní ceny za prodaný předmět, jednak nárok na vrácení dodaného předmětu. Prodatel nemůže civilním sporem uplatniti obojí právo zároveň, nýbrž podle volby buď jen to nebo ono. Tuto volbu nelze podřaditi pod § 906 obč. zák. a proto tu neplatí ustanovení, že prodatel, použiv práva domáhati se zaplacení kupní ceny, pozbývá nároku na vydání věci (rozh. č. 5148 Sb. n. s. tr., č. 10.005, 11.214 Sb. n. s. civ.). Důsledkem toho nezanikla ani v souzeném případě výhrada vlastnického práva podáním civilní žaloby na obžalovaného se žalobním nárokem jen na zaplacení 20.000 K. K tomu se podotýká, že ani cese pohledávky Jana P. vůči obžalovanému N-skému úvěrnímu ústavu v P., zřejmá z civilních spisů, neměla v zápětí zánik zmíněné výhrady vlastnického práva. Byla proto zmateční stížnost obžalovaného zamítnuta.

Čís. 6412.

K ustanovení § 99 tr. z.

Způsobilost vyhrůžky vzbuditi důvodnou obavu je posuzovati objektivně jednak podle důležitosti zla, jímž bylo hrozeno, jednak podle toho, zda má ohrožený při objektivním uvážení všech okolností důvod míti za to, že bude splněna.

Takovou vyhrůžkou může býti i hrozba trestním udáním u policie, i když se ohrožený cítí nevinným.

Je nerozhodné, zda pachatel míní vyhrůžku vážně a je-li s to ji provésti.

(Rozh. ze dne 5. prosince 1939, Zm I 529/39.)

Nalézací soud zjistil, že obžalovaný řekl dne 24. června 1939 Josefu M., aby vyřídil strejčánkovi, že ho obžalovaný připraví o pensi a jeho syna o místo a že to již udal u tajné státní policie. Strejčánkem byl mí-